కథానిక

బోదె సుడులు తిరుగుతూ ప్రవహిస్తోంది. ధర్మన్న బోదెకి గట్టు వేస్తున్నాడు. తన రెండెకరాల భూమికినీరు పెట్టుకుందామని న్యాయానికి తనవొంతు ప..రోజులు ముందుగానే వచ్చినా మోతుబరి రైతుల ఎత్తుబడికి లొంగిపోయి తనవంతును వదులుకోవలసి వచ్చింది. ఈ పదిరోజులలోను ఎండలు మెండుగా కాశాయి. నీటిచుక్కకి మొగం వాచి చేలన్నీ మొగాలు వ్రేలాడేశాయి. ఈ సమయంలో కనక నీళ్ళు లేకపోతే మరొక కాటకం రావడం తథ్యమనుకొంటున్నారు. అంతా ఓవర్సీరుగారికి మామూలు న్నా ఎక్కువగా ముట్టినా మామూలు నీటినయినా వదలడం లేదు. తూముల్లోంచి చెరియలుపడ్డ నూతి బ్రిర బిర స్రవించె బ లో కన్నా ట

కొస్తా నొరున్న భూమందులు ముందు పుచ్చుకొంటున్నారు. చిక్క రైతుల చేలు మాడిపోతున్నాయి. వంతులకోసం రైతులు తగూలాడుకు చస్తున్నారు. ఒకసారి నీరు ఎక్కిన పొలాలకే మళ్లా నీరు కావలసి వస్తోంది. చిన్నరైతులని బెదిరించుకొని పెద్ద రైతులంతా తమ మళ్లకి మళ్లా మళ్లా నీళ్లు పెట్టుకొంటున్నారు. చిన్నరైతులు నోరెట్టుకు పడలేక, తమ పొలాలు బీడులవుతున్నప్పటికి గుడ్లప్పగించి చూస్తూ ఊరుకున్నారు.

వీరన్న పాతికెకరాల విఖండీ చేను నింపడానికి ఈ పదిరోజులు పట్టింది. అప్పుడుగాని ధర్మన్నని తన చేనుకి నీరు పెట్టుకోనివ్వలేదు. చేను నీరులేక ధ్వంసమయి నప్పటికి నోరెత్తలేక పెద్దరయితు దయాధర్మ భిక్షంగా ఇచ్చిన వంతునీటిని ఇపుడు తన పొలానికి పెట్టుకుంటున్నాడు. ఈ నీరైనా పడితే ఎకరానికి అయిదు బస్తాలయినా పండుతుందేమోనని అతడి ఆశ. ఆపండే గింజలు పన్నుకేనా చాలవు. తన తిండి మాట తలుచుకుంటుంటే ధర్మన్నకి కడుపు తరుక్కుపోతూ వుంది. గంపెడు సంసారం నెత్తినవుంది. కూలికి పోయినప్పటికి తన ఒక్క రెక్క ఆడ్డంవలన వచ్చేది సరిపోవడం లేదు. పిల్లలు చూస్తే చీమదోమల్లా వున్నారు. ముందుగతేమిటో అధ్వాన్నంగా వుంది. తనకి ఇక రోజులు సరిగా వెళ్లేటట్టు లేవు. పదిరోజులు ముందే కనుక చేనుకి నీరెక్కినట్లయితే కనీసం పదిబస్తాలు ఎకరానికి రాలేవి. ఊరిపెద్దలంతా కూడి నీరు పెద్దరైతులకి వొదిలెయ్యమని తీర్మానించారు. "ఎకరాలోళ్లేం పెట్టుకుంటార్రా! పాతికో పరకో వున్నోళ్లకి వదిలెయ్యండి, లేకపోతే ఆళ్లచేలు ధ్వంసమైపోతై" అన్నాడు పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు నాగన్న. ఎకరాలవాళ్ల చేలు ధ్వంసమవవు కామోసు. పెద్దరైతులకి తిండికి పాత గింజలే వున్నాయి, తనకి నిరుటేడు పండిన గింజలు మూన్నెల్లయినా రాలేదు. ఆతరవాత పడ్డ అవస్త ఇంతా అంతా కాదు. ఈయేడు ఏమవబోతుందో! నిరుటేడు తిండిగింజలు అప్పు తెచ్చాడు ఈయేటి పంటలో తీరుస్తానని. దానికి వడ్డీకూడా ఇచ్చుకోవాలి. ఈయేటిపంట ఇలా అధ్వాన్నమయింది. తను అప్పు తీర్చేదెల్లా? తను బ్రతికి బయటపడేదెల్లా?

ధర్మన్నకి ఏమీపాలు పోవడం లేదు. బోదె పెద్దదవడంవల్ల గట్టు ఎత్తుగా వేస్తున్నాడు. వీరన్న చేనుగట్టుమీదనుంచి నడిచి వస్తున్నాడు. ధర్మన్న గట్టు వెయ్యడం చూడ్డంతోటే అతడికి కన్నుకుట్టింది. తన పీథై ఎకరాలచేనుకి మళ్లీ ఒకసారి నీరు పెట్టుకున్నట్లయితే బంగారం పండుతుంది. ఈ ధర్మన్నగాడు ఇప్పుడే నీరు పెట్టుకోవాలా? తనకి అయిదురోజుల్లో అయిపోతుంది. అప్పుడు పెట్టుకో కూడదూ? ఇన్నాళ్ళూ ఎల్లాగా ఆగాడుగా? ఇంకో అయిదురోజులు ఆగరాదూ?

ధర్మన్న దగ్గరకు వచ్చి వీరన్న కర్ర నానుకొని నిలబడ్డాడు. "నీళ్లెడుతున్నావేటిరా, ధర్మన్నా?" అన్నాడు. ధర్మన్న ఒక్కసారి ఊహాప్రపంచంలోంచి బయటపడ్డాడు. వీరన్నని చూసి "అవునండి" అన్నాడు.

"నీవొంతియ్యాల్లొచ్చిందేటిరా?"

"ఆఁ ఇన్నాళ్లు పేరన్నగారు పెట్టుకున్నారు ఇయ్యాళే నే పెట్టుకుంటున్నాను"

"నీరెండెకరాలకే అంత తొందరొచ్చిందేటిరా?"

"తొందరేంటండీ! ఇప్పటికే ఆలశమయి పోయింది ఇంకా పెట్టకపోతే ధమసమయి పోతాదనండి"

"ఆఁ. విడిసింది మా చేలకి పెట్టుకోనీ ఆతరవాత నువ్వెట్టుకొందుగాని" అన్నాడు వీరన్న విషపు నవ్వు నవ్వుతూ ధర్మన్న ఒక్కసారి నిలువునా నీరయిపోయాడు వీరన్న ప్రెసిడెంటు నాగన్నకి మేనమామ అని గుర్తుకువచ్చి వణికిపోయాడు మంట తెడబడింది ఈవొంతు వొదులుకుంటే ఇహ తనకి వొంతురాదు ధర్మన్నకి పెళ్లాం బిడ్డలు గుర్తుకొచ్చారు చూస్తూ చూస్తూ తను వాళ్ల నోట్లో దుమ్ముకొట్టలేడు ఏమయినా సరే ఈ ఎత్తుబడికి లొంగిపోకూడదు మెల్లిగా వొణుకుతున్న గొంతుకతోనే అన్నాడు "ఉఁహుఁ, నాకు రేపైపోతాదండి ఆతరవాత మీరే పెట్టుకొందురుగాని"

వీరన్న వికృతంగా నవ్వాడు "అదపోలేరా ఆతరవాతనే పెట్టుకుంటాను" అని చరచర నడిచిపోయాడు కళ్లు విషాన్ని కక్కుతున్నాయి

ధర్మన్నకి దహం తగ్గలేదు ఈ విషపుచ్చి ఏం చేస్తాడో? తన చేనోసారి తడిసిపోయిందిగా? మళ్లా ఎందుకూ? రాకరాక తనకి వొంతువస్తే అది వీడికిచ్చేయ్యాలా? ఇక్కడ పండపోతే వాళ్లతారూర్లో వున్న పాతికెకరాలు పండవా? అగ్గి చాలదూ వాడు, వాడి పెళ్లాము తిండానికి? తనలా పిల్లా జెల్లా లేరుగా? ఇద్దరు తిండానికి కేమాత్రం కావాలి? సధవపీనుక్కి దురాశ ఎక్కువ విషపువెధవ, ఏమన్నా నాలుగ్గింజలు రాలితే అప్పు తీరుద్దామని తను వుంటే వీడికి వంతిచ్చెయ్యాలా? తను లేకుండా చూసి గట్టు తీసెయ్యడుకదా? ఏంచేస్తాడో ఏమో! తను సాయంత్రం వేళ ఒకసారివచ్చి చూసుకొని వెళ్ళాలి

ధర్మన్న గట్టువెయ్యడం పూర్తిచేసుకొని ఇంటిముఖం పట్టాడు గుండె కొట్టుకుంటూనే వుంది

* * * *

ప్రొద్దుక్రుంకింది పక్షులు గూళ్లు జేరుతున్నాయి ఇళ్లల్లో దీపాలు పెడుతున్నారు పొలాలకు వెళ్లిన దూడలు తిరిగివస్తున్నాయి కాపులు పాలు పితుకుకొనివస్తున్నారు ధర్మన్న కూడుకుడిచి బయటకి నడిచాడు గొంగ్రపోతు శకునం వచ్చింది ధర్మన్న చేతిలో కర్ర జారింది మనసు శంక పొందింది కాస్సేపు కూచుని మరీ బయలుదేరాడు ధర్మన్న మెల్లిగా అడుగులో అడుగు వేసికొంటూ ఊరు మధ్యకు వచ్చాడు రచ్చబండ దగ్గర పెద్దకాపులు చర్చచేస్తున్నారు ధర్మన్న కాస్సేపు కూర్చుందామని చతికిలపడ్డాడు అంతా కలిసి చేలగురించి మాటాడుకున్నారు ధర్మన్న వీలు చిక్కినప్పుడు తనకు తోచింది చెప్పాడు ఊరు మాటుమణిగింది ఒక్కొక్కరే జారుకుంటున్నారు

ధర్మన్న చేను మాసివద్దామని బయలుదేరాడు మెల్లింగా అడుగులు వేస్తున్నాడు చెప్పులు కిర్రుమంటున్నాయి కర్ర శబ్దం చేస్తోంది గుండె కొట్టుకొంటూ వుంది మధ్యమకాలం గో పీడపోయిం దంటోంద మనసు ధర్మన్న చేలగట్టమ్మటబడి తన పొలానికి పోతున్నాడు కీచురాళ్లు గీపెడుతున్నాయి చేలల్లో కప్పలు బెకబెకలాడుతున్నాయి ఇవి తప్ప అంతా నిశ్శబ్దం నిశీధం ఎదురుగావున్న తాటిచెట్లు పీడల్లా కనిపిస్తున్నాయి ధర్మన్న చేను చేరుకున్నాడు మలుపుతిరిగితే అతను వేసిన గట్టు కనిపిస్తుంది ధర్మన్న గుండె గుబగుబలాడుతూంది ధర్మన్న మలుపుదగ్గరకు వచ్చాడు బోదెలో ఏదో చప్పుడవుతూ వుంది ధర్మన్న తను వేసినగట్టు కేసి ఆగుర్దాగా చూశాడు కళ్లు చికట్లు కమ్మయి. చరచర నడిచి గట్టుచేరుకున్నాడు తన కళ్లని తానే నమ్మలేకపోయాడు ఎవరో తెల్లని తలపాగా చుట్టుకొని తను వేసినగట్టు తీసేస్తున్నారు ధర్మన్నకి పట్టరాని కోపం వచ్చింది తనవొంతురోజుని తను వేసుకున్న గట్టు తీసెయ్యడానికి వీడెవరు? ధర్మన్నకి వొళ్ళు తెలియలేదు ధర్మాధర్మాలు మరచిపోయాడు చేతిలోవున్న కర్రతో బోదెలోవున్న మనిషిని రెండుబాదులు బాదాడు బోదెలో మనిషి "చంపాడ్రో బాబో" అన్నాడు ధర్మన్న గొంతు స్వరాన్ని గుర్తుపట్టాడు వీరన్న అని తెలిసి ఆశ్చర్యపడ్డాడు తన వేసుకున్న గట్టు తీసెయ్యడానికి ఎంత ధైర్యం! దుర్మార్గుడు

వీరన్న అరుపువిని పొంచివున్న పగురు పరుగునవచ్చారు ధర్మన్న ఎదుర్లోనే వేలోపుగానే, ధర్మన్నకి తమ ధర్మం నెరపారు "చచ్చాన బాబోయ్" అన్నాడు ధర్మన్న నిలువు నిలువున ధర్మన్నీ మాటలేకుండా కూలబడ్డాడు పాపం బాగా దెబ్బలు తగిలాయి — వుంది! వీరన్న విసవిస నడచిపోయాడు పకపక నవ్వుతూ

* * *

రాత్రివిరి వూరు భగభగమంది ప్రెసిడెంటు నాగన్న కస్సుబుస్సన్నాడు ఏకోటచూసినా ధర్మన్న వీరన్నని కొట్టాడనే! వీరన్న ధర్మన్నని చావమోదించాడని కాదు! వీరన్న చుట్టాలలో ధర్మన్న మీద కత్తిదూసేవాడే కడు కర్రతీసేవాడే కడూ కలవారిళ్లన్నీ ధర్మన్నని దుమ్మెత్తిపోశాయి ధర్మన్న చుట్టాలు గజగజలాడారు ఖామందులతో నోరు మెదపడానికి వణికిపోయారు ధర్మన్నది ధర్మమయినా ధర్మంపలకడానికి నోరురావడం లేదెవ్వరికీ అందరూ ధర్మన్న యింటికేసి, అతడి పిల్లలకేసి అదోలా చూచేవాళ్లే ప్రతివాడి మనసులోను ఏదో మెదులుతూనే వుంది చాటు చాటున ప్రతీవాళ్లకి ఈ విషయంగురించిన మాటలే ఏం జరుగనున్నదో అని అందరూ ఆతురతగా వున్నారు

ప్రెసిడెంటు నాగన్న ఎవరూ ఫిర్యాదు చెయ్యకుండానే పంచాయితీకి ఊర్లో వాళ్లంతా రావాలసిందని టముకు వేయించాడు ధర్మన్నకి వీరన్నను కొట్టినందుకుగాను సంజాయిషీ ఇచ్చుకొందుకు, శిక్ష అనుభవించడానికి రావలసిందని వెట్టివాడి చేత అధికారయుతంగా కబురుపంపాడు వీరన్నని వచ్చి ఫిర్యాదు చేయమన్నాడు ఊరిలో సంచలనం బయలుదేరింది

దెబ్బలుతిన్న ధర్మన్నని మాలవాడొకడు ఎవరూ చూడకుండా ధర్మన్న ఇంటికి చేర్చాడు, అప్పటినుంచి ధర్మన్నకి స్మృతి లేదు మరునాడు మధ్యాహ్నం వేళకుగాని స్పృహరాలేదు అప్పుడు మెల్లిగా లేచి కొద్దిగా గంజినీళ్లు త్రాగాడు ఇంతలో వెట్టివాడువచ్చి కబురందించి వెళ్ళాడు కబురందుకున్న ధర్మన్న కిమ్మనలేదు అతడి మనసులో అగ్గిరగులుకొంది ఇది కలవాడిచర్య అనుకొన్నాడు తనరోజులు మంచివి కావనుకొన్నాడు ప్రత్యక్షదైవం సూర్యనారాయణ చూస్తోనే వున్నాడనుకున్నాడు దైవం తనయందు వుంటే నిజం బయటపడుతుందనుకున్నాడు తీర్పువేళకి లేవడానికి శక్తి లేక పోయినప్పటికి, కూతుర్ని, కొడుకుని

ఊతగా తీసుకుని రచ్చబండ జేరుకున్నాడు తెలిసివుండికూడా ధర్మన్న చుట్టాలు ఎవ్వరూ అతనివెంట పోలేదు వీరన్న ముందుగానే వచ్చి కూర్చున్నాడు. అతడి తరఫు బంధువులంత ఆడవాళ్ళసహితంగావచ్చారు వీరన్న ధర్మన్నని చూసి మీసం మెలి వేశాడు

ప్రెసిడెంటు నాగన్న ఊరిపెద్దల్ని కూ తీసుకొని వచ్చాడు ధర్మన్నని చూసి పళ్లు పటపట కొరికాడు ధర్మన్న గజగజ వొణుకుతూ మెల్లిగా లేచి దండం పెట్టాడు పిల్లలచేత కూడా పెట్టించాడు

రావలసిన పెద్దలంతా వచ్చారు తీర్పు ప్రారంభమయింది నాగన్న వీరన్నని ఫిర్యాదు చెయ్యమన్నాడు వీరన్న ఫిర్యాదుచేశాడు తాను తనచేనుకి నీరుపెట్టుకొందుకుగాను బోదెలో అడ్డుగావున్న గట్టు తీసేస్తుండగా ధర్మన్నవచ్చి తన్ను కర్రతో కొట్టాడు అని అతడి బంధువులు మెల్లి మెల్లిగా ధర్మన్నని తిట్టడం ప్రారంభించారు ఆడవాళ్లు శాపశతలిచ్చారు నాగన్న ధర్మన్నకేసి తిరిగి సంజాయిషీ ఇచ్చుకోమన్నాడు ధర్మన్న మెల్లిగాలేచి నుంచొని చెప్పడం ప్రారంభించాడు,

"నిన్నా ఇయ్యాళ నీటివొంతు నాకొచ్చిందండి, నిన్నపొద్దున్నే ళ యెళ్లిబోదకి గట్టేసుకుంటు న్నానండి ఈ యీరన్నగారు బోదిగట్టు మీదనుంచొస్తూ నన్ను పలకరించారండి నా వంతొదులుకొని ఆరికిచ్చెయ్య మన్నారండి నేనీల్లేదన్నానండి ఆయ వెల్లిపోయారు చీకటడ్డాక, నిన్న రేత్రి చేనుచూసొద్దామని యెల్లానండి ఆచీక బోదిగట్టు యీరుతీస్తున్నారండి అప్పుడీరని తెల్దండి, అప్పుడండి, నా చేతి కర్రతో రెండు దెబ్బలు కొట్టానండి అప్పుడారు అరిచారండి అందాకా తెల్దండియీరని అప్పుగు ఎక్కడున్నాం చొచ్చారో పదిమందిదాకా వుంటారండి కర్రల్తో వొచ్చి నన్ను కొట్టారండి నేను మాట్లేకుండా పడిపోయానండి నాకు తెలివొచ్చే టప్పటికి మాయింటికాడున్నానండి ఆత తిమ్మది తవరికి తెల్సునకదండీ " అని ముగించాడు

నాగన్న పళ్లు బిగించి తల పంకించాడు ఊరిపెద్దలు తలలు వొంచుకున్నారు. వీరన్న చుట్టాలు "అంతా అబద్ధ" మన్నారు వీరన్న "ఈడికి వొంతెవ డిచ్చాడ" న్నాడు చుట్టనములుతూ వీరన్న ధర్మన్ననెవరూ కొట్టలేదన్నాడు తన్నే ధర్మన్న చచ్చేటట్టు కొట్టాడన్నాడు. "ఆడివెళ్లాం స్తలు తెంపెయ్యి కొట్టాడా!" ది వీరన్న పెళ్లాం రొప్పుకుంటూ మిగిలిన ఆడవాళ్లంతా ధర్మన్నమీద మెటికలు విరిచారు అంతా తలోవిధంగా తిట్టారు నాగన్న ఊరిపెద్దల సలహా అడిగాడు అంతా "మీ ఇష్టం" అన్నారు నాగన్న "నీకువొళ్లు పొగరొచ్చిందిరా" అన్నాడు ధర్మన్నని ఎక రాలో ళ్ళకి నీరు తేనే లేదన్నాడు వొంతులేకుండా నీరు పెట్టుకున్నందుకు జుల్మానా ఇచ్చుకోమన్నాడు పెద్ద కాపు మీదచెయి చేసుకున్నందుకు నిన్ను హాతమారుస్తానన్నాడు పళ్లుపటపట కొరికి గుడ్లెర్రజేశాడు ధర్మన్ననోరెత్తలేదు దైవంతనయందు లేడనుకొన్నాడు అంతా తనముప్పుకే వొచ్చిందనుకున్నాడు తొందరపడి చెయ్యిచేసుకున్నాననుకున్నాడు కానీ వీరన్న చేసిన పనికి అతడి మనసు బాధపడింది తనకిన్యాయం జరగడంలేదనుకున్నాడు నాగన్న పక్షపాతం వహిస్తున్నాడని నమ్మాడు ఊరిపెద్దలు నాగన్న నోటకి జడిసి న్యాయంచెప్పడం లేదనుకున్నాడు అంతా తనమీద కక్షకట్టారని తోచిందతనికి

పంచాయితీ గుమాస్తా తీర్పుతయారుచేశాడు నాగన్న అనుమతి ఇవ్వగా ఇలా చదివాడు; "పెదకాపులు ఖామందులు అయిన వీరన్నగారిని ధర్మన్న అధర్మంగా అక్రమంగా అన్యాయంగా కర్రతో చావమోదాడు నీరు పెద్దరైతులకే వొదిలెయ్యాలని పంచాయితీ ప్రెసిడెంటుగారి తీర్పు వున్నప్పటికి అది లక్ష్యపెట్టక తనపొలానికి నీరుపెట్టుకున్నాడు ఇంకా ఇటువంటివి అతడు ఎన్నో చేశాడు అతడు చేసిన నేరానికి జుల్మానాగా తన ఈయేటి పంటనంతట్నీ వీరన్నగారికి సగం పంచాయితీ బోర్డువారికి సగం ఇచ్చెయ్యాలి, ఈ తీర్పుని లెక్కచెయ్యకపోతే అతడి భూములుజప్తు చెయ్యబడతాయని యిందుమూలంగా తెలియజెయ్యడమయింది పంచాయితీ బోర్డుకి కొత్తగావచ్చినఅధికారాలనిఆధారం చేసుకొని ఈ తీర్పు ఇయ్యడమయింది ఇది పంచాయితీ బోర్డు సభ్యుల సమక్షంలో జరిగి, అధ్యక్షుల అనుమతి పొందడమయింది," నాగన్న సంతకం వేశాడు వీరన్న తరఫువాళ్లంతా ఒక్కొక్కరే కదలిపోయారు ధర్మన్న కూలబడి గుడ్లు తేలవేశాడు ★

శ్రీ అంబాళ్

ఆఫీసర్స్ నస్యము

1 తులము టిన్నులలో అన్ని చోట్ల దొరుకును

శ్రీ అంబాళ్ అండు కంపెని,

తపాలు పెట్టె నెం 8 మదరాసు